

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ
ОПШТИНЕ НОВИ БЕЧЕЈ

Број 22 а	Нови Бечеј 27.12.2013. године	година XLVIII
------------------	--------------------------------------	----------------------

1. На основу члана 32. став 1. тачка 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/2007) и члана 15. став 1. тачка 30. Статута општине Нови Бечеј („Службени лист општине Нови Бечеј“, број 9/2008), Скупштина општине Нови Бечеј је, на 16. седници одржаној дана 27.12.2013. године, дпела је

ОДЛУКУ
О УСВАЈАЊУ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
ОПШТИНЕ НОВИ БЕЧЕЈ 2014-2020. ГОДИНА

I

Усваја се Стратегија развоја социјалне заштите општине Нови Бечеј, која је у прилогу ове Одлуке и чини њен саставни део.

II

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од објављивања у „Службеном листу општине Нови Бечеј“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НОВИ БЕЧЕЈ

Број: II 02-30-15/2013
Дана: 27.12.2013. године
Нови Бечеј

Председник
Скупштине општине
Саша Максимовић с.р.

Стратегија развоја социјалне заштите општине Нови Бечеј
за период 2014-2020.

Уместо предговора

Стратегија развоја социјалне заштите општине Нови Бечеј за период 2014-2020. настала је из потребе одржавања континуитета у стратешком приступу планирања развоја у области социјалне заштите на локалном нивоу.

Општина Нови Бечеј је 2013.године приступила изради Стратегије одрживог развоја општине Нови Бечеј за период 2014. до 2020. године и у том процесу задала стратешки оквир за све секторске стратегије.

Стратегија социјалне заштите општине Нови Бечеј је докуменат којим се поближе уређује и предвиђа развој ове области за период од 2014-2020 године. При изради ове секторске стратегије кориштени су материјали настали делом у процесу израде кровне стратегије, а делом у консултацијама са представницима релевантних институција.

Документ је резултат потребе да се остане у корак са динамиком конкурисања за средства из ЕУ фондова за које је предуслов постојање стратешког оквира са дефинисаним приоритетима и мерама.

Основне претпоставке

Развој социјалне заштите одвија се кроз реформске процесе који се ослањају на међународне и европске циљеве општег економског и социјалног развоја друштва, смањење сиромаштва, и обезбеђење квалитетније заштите рањивих група, деце, инвалидних и старијих особа, као и маргинализованих група грађана.

При дефинисању корака даљег развоја у овој области ослањали смо се на стратешке документе који су креирани на републичком и локалном нивоу и то су:

1. Стратегија развоја социјалне заштите општине Нови Бечеј 2008-2012.
2. Локални акциони план за решавање питања избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији у општини Нови Бечеј у периоду 2013-2016.
3. Локални акциони план политике за младе општине Нови Бечеј за период 2008-2013.
4. Стратегије одрживог развоја општине Нови Бечеј за период 2014. до 2020.
5. Стратегија развоја социјалне заштите Републике Србије
6. Закон о социјалној заштити Републике Србије

Област социјалне заштите усмерена је ка побољшању социјалног статуса грађана на личном, породичном и ширем социјалном плану. Социјална заштита треба да јача друштвену кохезију и да негује независност и способност људи да помогну сами себи.

Ефикасан систем социјалне заштите треба да одговори на потребе грађана у новим околностима и да подржава рањиве и маргинализоване појединце и групе којима је неопходна организована помоћ заједнице и државе, као и грађане који нису у стању да учешћем у економској активности обезбеде своју егзистенцију.

Водећи се овим премисама, при изради Стратегије преузели смо визију и мисију из претходног стратешког документа сматрајући да и даље одражавају жељени оквир.

Визија

Општина Нови Бечеј развила је ефикасну мрежу институција, организација и удружења пружалаца услуга грађанима обезбеђујући остваривање свих права социјалне заштите која унапређују квалитет њихових живота.

Мисија

Мисија социјалне заштите у општини Нови Бечеј је унапређење квалитета живота грађана формирањем и развојем система умрежених институција, организација и удружења који ефикасно пружају услуге, подршку и помоћ различитим осетљивим групама.

► Сви заједно до квалитетнијег живота ◀

Принципи и вредности

Наши основни принципи и вредности на којима ће се заснивати наш рад су одговорност, доступност, ефикасност, уважавање личности корисника, право грађана на избор услуга, партнерски приступ, партиципација, активно учествовање грађана, одрживост пружања услуга.

Основни подаци

Општина Нови Бечеј налази се у Средњебанатском округу, у северозападном делу Баната и обухвата површину од 609,61 км².

Укупан број становника општине Нови Бечеј, по попису из 2011. године износи 23.847, што је у односу на 2002. годину пад од 3.077 становника, односно 11,43%. У поређењу са просеком на нивоу АП Војводине (5,67%) и Републике Србије (5,04%), ово указује на један од највећих проблема у општини Нови Бечеј, а то је депопулација.

Демографски процеси у општини Нови Бечеј карактеришу се опадањем броја становника, ниском стопом наталитета, високом стопом општег морталитета и негативним природним прираштајем.

Општина Нови Бечеј има четири насељена места: Нови Бечеј, Кумане, Ново Милошево и Бочар.

СТАНОВНИШТВО:

Табела бр. Укупно пописана лица

Р.број	место	Пописана лица
1	Нови Бечеј	13133
2	Кумане	3284
3	Ново Милошево	6020
4	Бочар	1488
	УКУПНО	23925

Табела бр. Укупно пописана лица

Привреда општине је данас суочена са бројним проблемима од којих су најзначајнији успорен процес транзиције, пад укупне пословне активности, задуженост из претходних периода, недовољна инвестициона активност и одлив квалитетне радне снаге.

Анализа укупног амбијента и структуре привреде општине (према подацима РЗС за 2012. годину) указала је на карактеристике недовољно развијене привреде које се огледају у следећем:

- Просечна нето зарада у односу на републички ниво износи 78%,
- укупан број запослених у општини износи 3.681 лица, број запослених на 1000 становника износи 154, што чини 65,00% у односу на републички просек,
- број незапослених лица на 1000 становника износи 129, што за 16% премашује републички просеке.
- у структури оствареног народног дохотка пољопривреда и друге примарне делатности учествују са 50,00%, прерађивачка индустрија са 33,00%, трговина на велико и мало са 8%, док све остале делатности остварују 9% народног дохотка.

Тешка економска ситуација у задње 2 деценије, довела је до пораста броја незапослених, падом животног стандарда и порастом потребе за услугама социјалне заштите.

Институције социјалне заштите

Институције које се у општини главни пружаоци услуга социјалне заштите су Центар за социјални рад и Дому за смештај душевно оболелих лица "Свети Василије Острошки-Чудотворац „

Центар за социјални рад општине Нови Бечеј основан је 1991. године и врши све поверене послове од стране републичког ресорног министарства као и услуге за које је надлежна локална самоуправа. На основу Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада Центра за социјални рад је организован као једна организациона јединица.

У складу са Законом о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана Центар обезбеђује грађанима права од општег интереса које финансира буџет републике Србије и то:

- право на новчану социјалну помоћ,
- додатак за помоћ и негу другог лица и увећани додатак за негу и помоћ другог лица,
- помоћ за оспособљавање за рад,
- смештај у установу социјалне заштите,
- смештај у другу породицу,
- друге услуге социјалног рада

Поред наведених права које финансира буџет Републике Србије, из буџета Скупштине општине Нови Бечеј финансира се:

- право на једнократне помоћи и остале видове проширене социјалне заштите.

Наведене услуге могу се добити у виду новчаних средстава или обезбеђења адекватног смештаја.

У складу са Породичним законом, Центар обавља послове помоћи породици, заштите породице и старатељства.

Дому за смештај душевно оболелих лица "Свети Василије Острошки-Чудотворац"

Први писани подаци о Дому за смештај душевно оболелих лица "Свети Василије Острошки-Чудотворац" потичу из 1948. године када се спомиње "Дом стараца". Током развоја установа је често мењала назив у зависности од категорије корисника и врсте делатности. До 1992. године назив установе био је: "Дом за старе и пензионере", а тада је називу додато: "са одељењем за душевно оболела лица" јер је установа регистровала нову делатност под називом: "Социјална заштита физички и психички дефектних одраслих лица која нису за повратак у породицу". Отварањем Клуба за пензионере тј. увођењем нове делатности, ванинституционалне заштите 1997. године установа мења име у Геронтолошки центар, а 2002. године се овом називу додаје: "са одељењем за душевно оболела лица".

Већ маја 2008. године установи је промењено име од стране надлежног Министарства (Уредба о мрежи установа) у Дом за смештај душевно оболелих лица, на основу категорије корисника смештених у установи. У марту 2012.године је донешена нова уредба о мрежи установа (Сл. гл. број 16/2012) и по њој се установа зове Дом за одрасла лица Свети Василије Острошки-Чудотворац.

Установа социјалне заштите одраслих и старих лица Дом за одрасла лица Свети Василије Острошки-Чудотворац, према Закону о социјалној заштити и обезбеђењу социјалне сигурности грађана, обезбеђује становање, исхрану, негу, здравствену заштиту, рекреативне, окупационе, културно-забавне и друге активности, услуге социјалног рада и друге услуге, зависно од потреба, способности и интересовања корисника.

У три савремено опремљена и физички одвојена објекта смештено је тренутно 425 корисника, пензионера, старих и других лица, оболелих и трајно неспособних за рад. Поред бриге о њиховом смештају и исхрани ова установа им пружа здравствену заштиту и негу, културно-забавни живот и рекреацију.

Удружења грађана

Осим наведених институција у пружању услуга социјалне заштите на локалном нивоу својим програмима учествују и невладине организације и то:

- ПААД центар за социокултуролошке изузетности,
- Омладински клуб Новог Бечеја НБО
- Хуманитарни центар Сунцокрет
- УГ Сунце
- Удружење Рома и СОС на језицима националних мањина

- Женски ромски центар Ромњако Ило
- Удружење за дечију и церебралну парализу средњебанатски округ Зрењанин, канцеларија у Новом Бечеју
- Удружење особа са инвалидитетом општине Нови Бечеј, церебралне и дечије парализе
- Општинска организација инвалида рада Нови Бечеј
- Удружење Хранитеља „Дечији осмех“

Циљ реформе социјалне заштите

Основни циљ реформе система социјалне заштите је развијање интегралне социјалне заштите у којој социјални актери на најефикаснији начин користе постојеће и развијају нове ресурсе путем доступних, квалитетних и разноврсних услуга, ради очувања и побољшања квалитета живота рањивих и маргинализованих појединаца и група, оспособљавања за продуктиван живот у заједници и предупређења зависности од социјалних служби.

Развој система социјалне заштите треба да допринесе успостављање механизма за унапређење заштите најугроженијих грађана као и да допринесе унапређењу квалитета живота особа које су у условима социјалне потребе.

Развој, а тиме и реформа система социјалне заштите ће се најуспешније спроводити путем стварања мреже разноврсних, доступних услуга у заједници од стране различитих пружаоца услуга, у складу са потребама и у најбољем интересу корисника.

У намери да се овај циљ оствари општина Нови Бечеј ће наставити са испуњењем досадашњих постављених специфичних циљева као и дефинисањем нових специфичних циљева.

Специфични циљеви:

1. Унапређење заштите најсиромашнијих грађана и грађанки

- 1.1. Смањење броја сиромашних, активирање њихових радних потенцијала.
Мера: Помоћ у оспособљавању за рад

1.2. Ефикаснији систем материјалних помоћи

1. једнократна новчана помоћ
2. трошкови сахране
3. опрема за смештај у установу социјалне заштите или у другу породицу
4. трошкови смештаја и боравка корисника у прихватилишту или прихватним станицама
5. остала права из области социјалне заштите

У жељи да реформа социјалне заштите понуди иновативна решења која ће подржати мултисекторски приступ Стратегија развоја социјалне заштите Републике Србије указује да „Сва права која се остварују искључиво кроз управни поступак на основу јавних исправа и не захтевају стручни поступак, ефикасније и рационалније ће се остварити у обједињеном општинском органу управе надлежном за дечију и социјалну заштиту. Размена информација, заједничко планирање и координација активности између општинског органа управе и локалних центара за социјални рад, омогућиће правовремено и адекватно задовољавање потреба корисника.

2. Развој мреже услуга у заједници

Успостављање мултисекторске сарадње у циљу стварања мреже услуга на локалном нивоу доступних грађанима, а на основу идентификованих потреба корисника. Изградња локалних капацитета и подршка у процесу сертификације стручњака и организација пружалаца услуга.

2.1. Ванинституционална заштита старих, хронично оболелих лица и особа са инвалидитетом.

2.1.1.Развој услуге Помоћ у кући за старе(ПУК)

Услуга ПУК за старе одезбеђивала би унапређење квалитета живота старих лица, подршку породицама са старим чланом које нису у могућности да му пруже помоћ, као и смањење потребе за смештајем у установе социјалне заштите.

Услуга би обухватала:

- бригу о хигијени простора
- прање и пеглање рубља
- набавку хране, лекова и плаћање рачуна
- припрему оброка
- отклањање мањих кварова

Мере:

- 1.припрема, предлагање и доношење одлуке о успостављању услуге ПУК за стара лица у складу са минималним стандардма прописаним од стране ресорног министарства
- 2.припрема, предлагање и доношење одлуке о начину финансирања услуге ПУК, као и дефинисање процента издвајања средстава из локалног буџета
- 3.Одлука о скали партиципације од стране корисника услуга
- 4.Дефинисање и усвајање Правилника о раду услуге ПУК
- 5.Усвајање правилника о избору најповољнијег пружаоца услуга на локалном нивоу

Очекивани резултати:

- побољшан квалитет живота старих лица
- повећан број потенцијалних пружалаца услуге ПУК на локалу
- процес сертификације установа и појединаца у току и добијена лиценца за рад
- смањена потреба за институционалним облицима збрињавања

2.1.2.Развој услуге ПРЕДАХ са стара лица

Услуга ПРЕДАХ за старе одезбеђивала би унапређење квалитета живота старих лица, подршку породицама са старим чланом које нису у могућности да му самостално пруже негу и помоћ, као и смањење потребе за смештајем у установе социјалне заштите.

Услуга би обухватала:

- бригу о старим лицима у ограниченом трајању (викенд,5 дана у недељи, годишњи одмор) у објекту који је прилагођен овој услузи
- задовољавање основних потреба
- бригу о хигијени(бријање, шишање)
- бригу о редовној медицинској терапији

Мере:

- 1.припрема, предлагање и доношење одлуке о успостављању услуге ПРЕДАХ за стара лица у складу са минималним стандардма прописаним од стране ресорног министарства
- 2.припрема, предлагање и доношење одлуке о начину финансирања услуге ПРЕДАХ, као и дефинисање процента издвајања средстава из локалног буџета
- 3.Одлука о ценонику услуга
- 4.Дефинисање и усвајање Правилника о раду услуге ПРЕДАХ
- 5.Усвајање правилника о избору најповољнијег пружаоца услуга на локалном нивоу

Очекивани резултати:

- побољшан квалитет живота старих лица
- повећан број потенцијалних пружалаца услуге ПРЕДАХ на локалу
- процес сертификације установа и појединаца у току и добијена лиценца за рад
- смањена потреба за институционалним облицима збрињавања

2.2. Саветовалиште за брак и породицу

Саветовалиште би осигурало рад на заштити појединих група корисника са циљем пружања терапијских услуга појединцу и породици ради смањења процента дисфункционалних породица, смањењем потреба за измештањем деце из природних породица и поштовања права сваког детета да живи са својим родитељима заштићено од сваког облика насиља или занемаривања.

Мере:

1. припрема, предлагање и доношење одлуке о успостављању услуге службе у складу са минималним стандардима прописаним од стране ресорног министарства
2. припрема, предлагање и доношење одлуке о начину финансирања службе, као и дефинисање процента издвајања средстава из локалног буџета
3. Организовање службе
4. Дефинисање и усвајање Правилника о раду службе

Резултати:

- превенција појава и понашања које могу довести појединца или породицу у позицију корисника социјалне заштите
- превазилажење кризних ситуација

2.3. Дневни центар за подршку осетљивим категоријама деце и младих

ДЦ за децу са сметњама у развоју

ДЦ би осигурао адекватно опремљен простор и едукован кадар чиме би се квалитет живота деце са сметњама у развоју побољшао. Терет бриге о овој рањивој категорији би се поделио између породица и друштвене заједнице чиме би породице добиле шансу за унапређење свог материјалног статуса, запошљавањем.

Услуга би обухватила:

- индивидуални и групни рад са децом
- рад са родитељима

ДЦ за децу са поремећајем у понашању

ДЦ би омогућио укључивање деце у посебно осмишљене програме којима би се унапредиле њихове социјалне вештине и боља интеграција са вршњачком групом.

Услуга би обухватала:

- радионичарски рад са децом у циљу упознавања полазника са концептом ненасилног решавања конфликта
- организовање излета, групних одлазака на представе и филмске пројекције
- укључивање у спортске активности

ДЦ за децу у хранитељским породицама

Пружање помоћи и подршке кроз понуду различитих активности које би биле одговор на препознате потребе у циљу стварања поверења.

Услуга би обухватила:

- индивидуални и групни рад са децом и хранитељима
- радионичарски рад са децом
- креативне радионице
- оснивање клуба хранитеља

МЕРЕ:

1. припрема, предлагање и доношење одлуке о успостављању услуге ДЦ у складу са минималним стандардима прописаним од стране ресорног министарства
2. потписивање протокола о сарадњи свих институција на локалном нивоу које у делокругу рада имају рад са децом

- 3.припрема, предлагање и доношење одлуке о начину финансирања услуге ДЦ, као и дефинисање процента издвајања средстава из локалног буџета
- 4.Одлука о скали партиципације од стране корисника услуга
- 5.Дефинисање и усвајање Правилника о раду услуге ДЦ
- 6.Усвајање правилника о избору најповољнијег пружаоца услуга на локалном нивоу

Очекивани резултати:

- повећана видљивост деце са сметњама у развоју
- деца ће добити свој простор који може бити мултифункционалан
- породице ће добити подршку
- подељена брига о деци између локлане заједнице,професионалаца и породице
- развој мреже подршке за децу која имају потребу за додатним начинима подршке
- оснаживање деце и развој социјалних вештина
- усвајање социјално прихватљивог понашања
- подршка хранитељству

2.4.Отварање прихватилишта за бескућнике

Отварањем Прихватилишта за бескућнике би се осигурао адекватно опремљен простор и едукован кадар. Овај отворени облик социјалне заштите имао би за циљ прихват акутно социјално и здравствено угрожених лица са територије општине Нови Бечеј (или шире)

Пружале би се одређене услуге, што подразумева:

- помоћ при обезбеђењу релевантне документације за идентификацију
- помоћ у остваривању одређених права из области здравствене и социјалне заштите
- успостављање комуникације са надлежним центрима за социјални рад и са породицом корисника
- упућивање на лечење или у Прихватилиште за одрасла и стара лица
- превоз до установе здравствене заштите или у Прихватилиште
- враћање у место боравка куповином карте за превоз
- хигијенску обраду (купање, шишање, пресвлачење, прање и сушење гардеробе корисника, обезбеђивање веша и половне гардеробе и обуће)
- исхрану (суви оброк и топли напитака)
- организовање слободног времена корисника

Мере:

- 1.припрема, предлагање и доношење одлуке о успостављању услуге у складу са минималним стандардима прописаним од стране ресорног министарства
- 2.припрема, предлагање и доношење одлуке о начину финансирања услуге, као и дефинисање процента издвајања средстава из локалног буџета
- 3.Организовање услуге
- 4.Дефинисање и усвајање Правилника о раду услуге

Очекивани резултати:

- пружање помоћи најугроженијим корисницима
- осигуравање веће видљивости ове циљне групе
- повећање могућности корисника да остваре своја права унутар система социјалне заштите

2.5.“Кућа на пола пута”

Отварањем „Куће на пола пута“ би се осигурао адекватно опремљен простор и едукован кадар за подршку младима у осамостаљивању. Кућа на пола пута је намењена младима без родитељског старања који, када напуне 18 година, морају да напусте хранитељске породице или Дом, а немају и не знају куда да иду.

Активности које за циљ имају подршку младима у Кући на пола пута:

- радионице учења животних вештина
- радионице о активном тражењу посла

-радионице које би имале за циљ повећање самопоуздања, развој социјалних вештина и друштвено одговорног понашања

Мере:

1. припрема, предлагање и доношење одлуке о успостављању услуге у складу са минималним стандардима прописаним од стране ресорног министарства
2. припрема, предлагање и доношење одлуке о начину финансирања услуге, као и дефинисање процента издвајања средстава из локалног буџета
3. Организовање услуге
4. Дефинисање и усвајање Правилника о раду услуге

Очекивани резултати:

- оснаживање појединаца за преузимање активне улоге у друштву
- успостављање мреже социјалних контаката у сигурном окружењу
- превађавање страхова изазваних изласком из система

2.6. Оснивање мултисекторског тима за унапређење менталног здравља

Удруживањем стручњака из сектора здравствене и социјалне заштите при оснивању овог тима осигурало би се поштовање Конвенције о правима особа са ометеношћу. У Конвенцији стоји да „ Лице са менталним сметњама има право на заштиту и унапређење менталног здравља кроз превенцију, негу, лечење и психосоцијалну рехабилитацију у одговарајућим здравственим и другим установама, опоравак и укључење у породичну, радну и друштвену средину, уз уважавање његовог избора „

Активности:

- превентивни рад са породицама и пацијентима
- праћење стања пацијената након измештања из институције
- осигуравање подршке породицама и пацијентима у кризним ситуацијама
- 24 часовна линија за кризне ситуације

Мере:

1. припрема, предлагање и доношење одлуке о успостављању тима у складу са минималним стандардима прописаним од стране ресорног министарства
2. припрема, предлагање и доношење одлуке о начину финансирања рада тима, као и дефинисање процента издвајања средстава из локалног буџета
3. Организовање тима/услуге
4. Дефинисање и усвајање Правилника о раду услуге

Очекивани резултати:

- превенција институционализације и враћања у институције
- пружање подршке породици и корисницима у очувању добрих породичних односа
- побољшање квалитета живота корисника и њихових породица
- подељена брига о особама у стању потребе између породице, професионалаца и заједнице

3. Јачање професионалних капацитета запослених у социјалној заштити

Јачање професионалних капацитета запослених у социјалној заштити оствариваће се путем:

- Континуиране едукације за примену нових стандарда и акредитацију нових програма и услуга, лиценцирање и увођење стручног напредовања запослених;
- Израде и акредитације образовних пакета, плана и програма едукације стручних радника у социјалној заштити као и програма целоживотног учења, преквалификација и доквалификација

Механизми спровођења Стратешких циљева

У циљу успешног спровођења Стратегије развоја социјалне заштите општине Нови Бечеј за период од 2014-2020. Канцеларија за локални економски развој у сарадњи са релевантним институцијама и организацијама на локалном нивоу, креираће акциони план за сваку годину имплементације стратегије у складу са програмским буџетом општине Нови Бечеј и ти акциони планови биће додаток стратегије.

Канцеларија за локални економски развој биће надлежна и за праћење имплементације реализације акционог плана као и извештавање надлежног органа Скупштине општине на годишњем нивоу.

Закључак:

Квалитетне услуге производе позитивну промену, омогућавају свладавање ризика и предупредују даљи развој проблема и стања који нарушавају квалитет живота корисника. Процедура која предходи коришћењу услуга треба да се спроводи на смислен и јасан начин у оптималном року.

Обезбеђење квалитетних услуга подразумева:

- **Подстицање развоја разноврсних социјалних услуга у заједници и укључивање у сферу пружања услуга што више различитих социјалних актера;**
- **Увођење нових услуга социјалне заштите у оквиру постојећих институција и служби социјалне заштите и у заједници ;**
- **Подржавање и афирмацију породице као најбољег оквира заштите рањивих група и подстицање развоја хранитељства, усвојења, услуга дневних центара, кућне неге и помоћи и других услуга социјалне заштите;**
- **Израду стандарда и унапређење квалитета услуга које се пружају у оквиру институција и служби социјалне заштите;**
- **Дефинисање и повезивање услуга различитих сектора и подсистема на свим нивоима;**
- **Увођење ефикасног система жалби**

2. На основу члана 32. став 1. тачка 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/2007) и члана 15. став 1. тачка 30. Статута општине Нови Бечеј („Службени лист општине Нови Бечеј“, број 9/2008), Скупштина општине Нови Бечеј је, на седници одржаној дана 27.12.2013. године, донела је

ОДЛУКУ**О УСВАЈАЊУ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА МЛАДЕ ОПШТИНЕ НОВИ БЕЧЕЈ
2014-2020 ГОДИНЕ****I**

Усваја се Акциони план за младе општине Нови Бечеј, која је у прилогу ове Одлуке и чини њен саставни део.

II

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од објављивања у „Службеном листу општине Нови Бечеј“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НОВИ БЕЧЕЈ

Број: II 02-30-16/2013
Дана: 27.12.2013. године
Нови Бечеј

Председник
Скупштине општине
Саша Максимовић с.р.

Општина Нови Бечеј

Локални акциони план политике
за младе за период
од 2014. до 2020. годинеДецембар
2013. године

Садржај:

I део – Увод:

- 1.1. Предговор
- 1.2. Документа на које се ослања ЛАП
- 1.3. Циљна група коју обухвата ЛАП
- 1.4. Контекст и процес израде ЛАП
- 1.5. Дефинисање проблема по областима које обухвата ЛАП

II део – Акциони план:

- 2.1. Здравље младих
- 2.2. Образовање младих
- 2.3. Запошљавање младих
- 2.4. Социјална политика и заштита младих
- 2.5. Култура и слободно време младих
- 2.6. Спорт младих
- 2.7. Безбедност младих
- 2.8. Активизам и информисање младих
- 2.9. Мобилност младих

III део – Механизми одрживости спровођења ЛАП-а општине Нови Бечеј:

- 3.1. Неопходни механизми за спровођење, праћење и евалуацију ЛАП
- 3.2. Начин спровођења ЛАП-а

I Део - Увод**1.1. Предговор**

Млади су препознати као специфична група грађана и грађанки који имају потребу за посебним сетом политика и механизма како би се развијали и сазревали у активне грађане и грађанке који воде испуњене и квалитетне животе. Са тим ускладу, државе су изградиле читав сектор који омогућава креирање средине која пружа све неопходне услове за развој младих.

Омладинска политика је стратегија коју друштвена заједница и држава осмишљава у циљу побољшања положаја младих и системског решавања њихових проблема.

Акциони план политике за младе доноси се уз Стратегију за младе и он представља скуп мера за решавање дефинисаних проблема са којима се млади најчешће сусрећу у разним областима (нпр. образовање, запошљавање, здравље, култура и слободно време и сл.)

Република Србија је 2007. године основала **Министарство за омладину и спорт** (у даљем тексту МОС) које је одмах покренуло израду прве **Националне стратегије за младе** која је и усвојена 2008. године. Национална Стратегија је донета за период од 10 година. Након Стратегије, израђен је и усвојен **Акциони план за спровођење Националне стратегије за**

младе који важи за период 2009.год. – 2014. год. Државни механизми за подршку младима су употпуњени изработом и усвајањем **Закона о младима** 5. јула 2011. године.

Иако је сектор омладинске политике релативно млад, током ових 7 година постојања МОС-а десио се значајан помак. Основана је **Кровна организација младих Србије – КОМС** која активно заступа интересе младих, подстиче активизам и удруживање младих, ради на заговарању за поштовање потреба младих и представљају платформу за размену идеја и сарадњу по питањима младих. Такође, успостављено је удружење грађана **НАПОР – Национална Асоцијација Практичара/ки Омладинског Рада** које за основни циљ има осигурање квалитета програма омладинског рада и професионализације омладинског рада у Републици Србији. Од значаја за локални ниво, отворено је **138 канцеларија за младе** (у даљем тексту КЗМ) које за основну улогу имају осигурање спровођења националне стратегије за младе и пропратног акционог плана на локалном нивоу.

Општина Нови Бечеј је први локални акциони план политике за младе (у даљем тексту ЛАП) усвојила 2008. године и он важи за период 2008. – 2013. год. Такође, исте године је основан Савет за младе, а и Канцеларија за младе која је и носилац процеса израде другог локалног акционог плана политике за младе.

1.2. Документи на које се ослања ЛАП општине Нови Бечеј

ЛАП за младе општине Нови Бечеј произилази из неколико важних европских и светских докумената који одређују стратешке правце развоја младих и то су: „Бели документ“ (Европски парламет), „Европска повеља о учешћу младих у општинском и регионалном животу“ (Конгрес локалних и регионалних власти Европе) и „Једанаест индикатора за развој националне стратегије и политике за омладину“ које је изнео Петер Лауретзен, заменик директора Управе за омладину и спорт Савета Европе, а усвојен од стране Европског омладинског форума.

Од националних докумената, ЛАП за младе се пре свега ослања на Националну стратегију за младе као и пропратни Акциони план, Националну стратегију каријерног вођења и саветовања у Р. Србији (2010. год – 2014. год), Закон о младима, затим Акциони план политике за младе у Војводини.

1.3. Циљна група коју обухвата ЛАП за младе

Младост као животно раздобље различито је одређено и дефинисано од стране различитих светских, европских и националних институција и организација. Кад се говори о младима у Европи, углавном се мисли на узраст између 15 и 24 година. Република Србија по питању неких повластица сматра младе до 26 година, али се раздобље младости у многим случајевима продужава све до тридесете године, због дужег трајања образовања и отежаног запошљавања, што одлаже одрастање и друштвену независност. ЛАП за младе општине Нови Бечеј се односи на деловање за добробит младих узраста од 14 до 30 година.

Млади људи којима се бави ЛАП су сви млади у наведеном узрасту, а живе на територији општине Нови Бечеј, различитог су социјалног и друштвеног статуса, као и националног, верског, сексуалног, политичког и другог опредељења. ЛАП пре свега младе види као особе које су активне или пасивне у свом грађанском животу, удружене у неформалне групе, активне кроз деловање удружења грађана младих и/или за младе, те и других удружења грађана на територији општине, као и унутар других институција (образовање, културе, спорт, медији, привреда и сл).

1.4. Контекст и процес израде ЛАП

1.4.1. Омладинска политика у Републици Србији

Почевши од Европске уније и земаља чланица, те земаља у региону Балкана, омладинска политика и акциони план су документа прихваћена као основни стандард неопходан за квалитетно и систематско приступање проблемима младих како на државном нивоу, тако и на

локалном. Ова документа су настала на иницијативу ресорних министарстава или пак на иницијативу омладинских организација и организација за младе.

Развој омладинске политике у Републици Србији је покренут од стране омладинских организација и организација за младе, а првенствено подржан од стране Покрајинског секретаријата за спорт и омладину АП Војводине. Самим тим, први документ који је нудио системски приступ у решавању питања младих је Акциони план политике за младе Војводине који је усвојен 2005. године, а који је пружио основу за израду локалних акционих планова политике за младе у општинама Војводине. Овај процес је резултирао оснивањем Министарства за омладину и спорт 2007. године и израдом неопходних докумената у периоду до 2011. године.

Основна задужења МОС-а, сектора омладине, се између осталог односе на послове:

- развоја и унапређења омладинске политике и спровођења националне политике и националне стратегије за младе и националне планове и програме;
- подстицање младих да се организују и да учествују у друштвеним токовима;
- давање савета младима и подучавање младих везано за запошљавање и волонтерски рад;
- подстицање неформалног образовања младих;
- сарадње са омладинским организација и удружењима при организовању међународних омладинских манифестација и скупова у Републици Србији, те учествовање у сличним догађајима у иностранству;
- праћење и процену места и улоге младих у Републици Србији, стварање услова за оснивање и рад националне и регионалних КЗМ.

Један од првих задатака МОС-а је била израда националне стратегије за младе и акционог плана за спровођење те стратегије. У процесу израде стратегије је учествовало 16 министарстава, 47 организација цивилног друштва, 16 хиљада младих људи, а одржано је 167 округлих столова. Стратегија је усвојена 9. маја 2008. године, а дефинише 11 општих стратешких циљева усмерених ка побољшању квалитета живота младих:

- подстицати младе да активно учествују у друштву;
- развијати сарадњу младих и обезбеђивати услове за учешће у доношењу одлука преко одрживог институционалног оквира, а на основу потреба младих и у партнерству са младима;
- изграђивати систем информисања младих на свим нивоима и у свим областима;
- обезбеђивати остваривање права на једнаке шансе свих младих у друштву, а посебно младих који живе у тешким условима;
- подстицати и вредновати изузетна испољавања и постгнућа младих у различитим областима;
- унапређивати могућност за квалитетно провођење слободног времена младих;
- развијати отворен, делотворан, ефикасан и праведан систем формалног и неформалног образовања који је доступан свим младима и који је у складу са светским трендовима у образовању и са контекстом образовања у Републици Србији;
- подстицати и стимулисати све облике запошљавања, самозапошљавања и предузетништва младих;
- унапређивати безбедност младих;
- чувати и унапређивати здравље младих, смањивати ризике и водеће поремећаје здравља и развијати здравствену заштиту прилагођену младима;
- оснаживати младе за иницијативе и активности које су у складу са основним циљејима одрживог развоја и здраве животне средине.

Акциони план за спровођење Националне стратегије за младе за период од 2009. до 2014. године је усвојен 22. јануара 2009. године. Њиме се утврђују конкретне активности, рокови, очекивани резултати, индикатори, носиоци активности и учесници у њима, као и потребна финансијска средства за реализацију истих. Праћење напретка у спровођењу акционог плана указује да се годишње реализује око 1 000 омладинских активности у којима на годишњем

нивоу у просеку учествује око 700 хиљада младих људи; док је преко Фонда за младе таленте до краја 2012. године стипендирано преко 6,5 хиљада студената и средњошколаца.

У марту 2010. године Влада Републике Србије је усвојила Стратегију каријерног вођења и саветовања са акционим планом за њено спровођење у периоду од 2010. до 2014. године. Овом стратегијом омогућило се дефинисање механизма за успостављање система за каријерно вођење, а са циљем што бољег искоришћења људских ресурса и стварање јасне везе између система образовања и тржишта рада. Као једну од активности канцеларије за младе, ова стратегија предвиђа успостављање услуге каријерног вођења и саветовања за младе.

Израда Закона о младима је започета крајем 2009. године, а сам Закон је усвојен 5. јула 2011. године. У овом процесу је учествовало око 2,5 хиљаде младих људи и других заинтересованих, а одржано је 80 скупова (јавних догађаја, округлих столова и сл.) уз учешће свих релевантних актера у омладинској политици. Овим законом се дефинишу оквири и услови за подршку младима у организовању, друштвеном деловању, развоју и остваривању потенцијала ради личне и друштвене добити, структуре омладинског сектора, права, обавезе, и одговорности у зависности од одговарајућег нивоа власти, афирмацију аутономије омладинских удружења, удружења за младе, савеза и кровних савеза.

МОС је у сарадњи са Деутсцхе Геселлсцхафт фур Интернационале Зусамменарбелт (ГИЗ) ГмбХ (раније ГТЗ) 2012. године припремио брошуру са смерницама за спровођење националне стратегије и националног акционог плана политике за младе на локалном нивоу. У припреми ове брошуре су учествовали координатори/ке КЗМ, као и организације младих и за младе путем КОМС-а и НАПОР-а. Овим документом су идентификовани следећи могући механизми релевантни за омладинску политику на локалном нивоу: (1) особа именована за политику ка младима; (2) Канцеларије за младе (КЗМ); (3) Савет за младе; (4) Омладински клуб; (5) установе и (6) локални цивилни сектор. У периоду од 2007. до 2011. године, 124 општине/града су основале Канцеларију за младе, преко 70 општина је предвидело формирање Савета за младе у својим статутима, док су иницијативе за развој локалних омладинских клубова све учесталије и бројније.

1.4.2. Омладинска политика општине Нови Бечеј

Омладинска политика Општине Нови Бечеј се спроводи кроз рад Канцеларије за младе од 2008. године. Сама форма канцеларије се мењала од тада, а 27.12.2012. године је реорганизована у јавно предузеће које оснива општина, а обавља послове канцеларије за младе и омладинског клуба. Током 5 година постојања Канцеларије за младе, организовани су и спроведени различити програми рада са младима у сарадњи са локалним невладиним организацијама, од појединачних акција (нпр. украшавање јавних простора), сајмови запошљавања и омладинских идеја, сусрета КЗМ, те различитих програма обуке (нпр. активно тражење посла).

У току последње године рада, КЗМ је била фокусирана на промоцију волонтеризма, активизма и квалитетног провођења слободног времена младих. Од свих спроведених активности, волонтерски камп у оквиру прославе Велике Госпојине 2013, је био најзапаженији и највише је мотивисао младе да се укључе и активирају. Такође, млади су показали значајно интересовање када је у питању активизам, кроз низ едукативних сесија на тему писања пројеката, удруживања и грађанског активизма. У последњем кварталу 2013 су спроведени програми филмских пројекција у сарадњи са Домом Културе, а приказивани су филмови из немачке и француске кинематографије. У току ове године, у активности Канцеларије за младе је директно било укључено око 400 младих људи.

На нивоу општине први Савет за младе је основан 2008.године, који је реорганизован заједно са КЗМ у поновно основан 22.11.2012. године. Улога Савета је да осигура спровођење програма из области рада са младима и омогућава интерсекторску сарадњу.

1.4.2.1. Процес израде ЛАП за младе општине Нови Бечеј за период од 2014. – 2020.године

Рад на изради ЛАП за младе 2014. – 2020. године је инициран од стране Канцеларије за младе и Канцеларије за локални економски развој (ЛЕР) при општини Нови Бечеј, а започет је октобра 2013. године. Припрема и осмишљавања процеса израде ЛАП је урађена од стране КЗМ а уз подршку стручњакиња испред ЛЕР канцеларије и уз активно учествовање групе младих који су стални корисници КЗМ. Током неколико радних састанака, ова група је утврдила области којима ће се бавити нови ЛАП, динамику рада путем радних група, осмислила активности ради укључивања што већег броја младих и представника релевантних институција.

Ревизија постојећег ЛАП за младе који покрива период 2008. – 2013. године и израда новог је спроведена кроз 5 радних група које су за тему имале област омладинске политике, као и 2 радне групе у насељеним местима које су разматрале целокупан документ. Ове радне групе су одржане током новембра и децембра, а окупиле су 66 људи укључујући младе и представнике релевантних институција и организација. ЛАП за младе који покрива период од 2008. – 2013. је послужио као основа за утврђивање стања у релевантним сегментима друштва.

Основно одступање од првобитног ЛАП је увођење нове области *Мобилност младих* која до сада није постојала, као и избацивање области *Екологија*.

Теме радних група су:

1. Мобилност младих
2. Здравље и спорт младих
3. Активизам, волонтеризам и слободно време
4. Запошљавање, образовање, и социјална заштита младих
5. Култура, информисаност и безбедност младих.

Радне групе које су се бавиле целокупним текстом ЛАП одржане су у насељеним местима Ново Милошево и Бочар, након што су одржане тематске радне групе. Млади и релевантни представници уз места Кумане су узели учешће и процесу током периода јавне расправе ЛАП документа.

Након одржаних радних група и прикупљених података, стекао се општи утисак великог развоја у сегменту омладинске политике на територији општине Нови Бечеј. У поређењу са претходним процесом израде ЛАП, млади и остали представници су били упознати са основним појмовима, сврхом и задацима садржаним у ЛАП, исказали су висок степен мотивације за учешће у самом процесу израде, као и у процесу имплементације. Оно што треба истаћи на овом месту јесте висок степен отворености институција ка потребама и идејама младих, тј. институције препознају младе као партнере у креирању и спровођењу програма из своје надлежности. Нажалост, млади су констатовали висок степен апатије и неинформисаности код својих вршњака, али и одлучили да је то један од проблема који нови ЛАП треба да разради путем осмишљавања конкретних програма и акција са циљем подстицања активизма код младих, а у ком они као активни млади могу доста тога да учине.

Координациони тим:

Канцеларија за младе општине Нови Бечеј	„ЕВЕНТ“ Агенција за консалтинг
Дејан Вулеташ	Цецилија Дујин
Драган Мартиновић	Исидора Исаков

Списак учесника и учесница у припремној радној групи КЗМ:

Ивана Драгић	Марија Лазић
Игор Хајду	Игор Њагрин
Давор Њагрин	Роберт Золнаи

Ивана Аврамов	Вук Барачков
Нађа Молнар	Дејан Јосимовић
Ана Марија Бито	Марина Тасин

Списак учесника и учесница тематских радних група:

Марија Лазић	Нађа Молнар	Урош Лазић
Ђорђе Пејин	Драгана Лалић	Ивана Драгић
Дарио Тенжера	Ервин Летонаи	Андрија Стојшин
проф. Биљана Бањац	Вељко Цвјетан	Славица Јелицки
Александра Стефановић	Сара Јосимовић	Селена Пандуровић
Ивана Аврамов	Вања Лазић	Марина Веселиновић
Силвија Фабијан	Игор Њагрин	Тамара Вуксановић
Давор Њагрин	Роберт Золнаи	Немања Пецарски
Ана Марија Главашки	Сара Салзберг	Данило Цаллаи
Ксенија Барбул	Дуња Булић	др. Мирна Кузман (дом здравља НБ)
Драгана Марић	Маја Видаковић (ОШ. Јосиф Маринковић)	Јелена Игњатовић Мунћан (ош. Милоје Чиплић),
Новица Блажин (дир. Дома Културе)	Владимир Галетин (спортски савез НБ)	Јован Станковић (дир. средње школе)
Кристијан Лукић (УГ „Омладински клуб Нови Бечеј)	Агнеш Ђукичин (дир. народне библиотеке)	

Списак учесника и учесница радних група одржаних у насељеним местима:

Радна група Бочар:

Сања Латиновић	Бети Доброка
Марко Стојисављевић	Бојана Татић
Николија Ковачевић	Игор Мунћан (председник МЗ)

Радна група Ново Милошево:

Милан Фелбаб	Невена Влаховић	Дијана Ракић
Данијела Радновић	Ивана Николин	Тамара Бајин
Немања Милићев	Марко Голушин	Марина Арсенов
Ненад Бајин	Дарко Ракић	Тамара Димитријевић
Никола Грујић	Владимир Голушин (професор)	Александра Ђуричин (председница МЗ)

1.5. Дефинисање проблема по областима које обухвата ЛАП општине Нови Бечеј

1.5.1. Здравље младих

Здравље младих подразумева основну бригу и заштиту здравља младих, превенцију и информисање, те образовање и подршку у усвајању животних вештина и изградњи здравих стилова живота. У току радне групе, учесници/е су разматрали проблеме из ове области попут: упознатост са основама у бризи о сопственом здрављу, правилној исхрани, репродуктивно здравље, ментално здравље, болести зависности, те услугама које су доступне младима у оквиру јавног здравственог система.

Идентификовани проблеми су:

Неинформисаност и незаинтересованост младих: закључено је да је већина младих несвесна важности здравља, имају низак степен мотивације да се активно баве својим здрављем, те немају развијену навику активног тражења информација када се нађу пред здравственом недоумицом или у проблему. Као специфичан проблем је идентификован осећај срамоте, тј. млади осећају да је срамота имати потребу за одређеним информацијама, питати или чак и признати да болест или тегобе постоје, посебно када је у питању репродуктивно или ментално здравље. Такође, идентификовано је да су родитељи недовољно укључени у бригу о здрављу своје деце, те да не подстичу и не подржавају децу да брину о сопственом здрављу.

Непознавање и не брига у оквиру специфичних здравствених области: идентификовано је да су млади слабо упознати са специфичним аспектима здравља попут репродуктивног здравља, менталног здравља и правилне исхране. Поред неинформисаности, млади нису упознати са постојећим услугама и активностима на локалу, програмима образовања или саветовалишта.

Болести зависности – алкохолизам, пушење и наркоманија: млади су истакли да је злоупотреба алкохола велики проблем међу њиховим вршњацима, да се такво понашање подстиче и да последично доприноси другим проблемима (нпр. насилно понашање, апатија и сл). Такође, истакли су велику распрострањеност пушења међу младима, те рекреативну (зло)употребу дрога и сличних опојних супстанци. Конкретни проблеми су непознавање штетних последица оваквих навика на свеопште здравље и квалитет живота, неадекватни програми информисања, као и популаризација оваквог понашања од стране друштва, медија и вршњака.

Услуге дома здравља: млади нису упознати са свим услугама које су намењене њима, као ни могућностима за комуникацију са домом здравља у вези прилагођавања тренутних или успостављања нових услуга. Врло битан проблем када је фокус на лечењу, представљају бирократске процедуре и презаузетост лекара, радно време, те непостојање неких услуга у општини и насељеним местима (нпр. специјалистички прегледи, зубари и сл.)

1.5.2. образовање младих

Образовање спада у једно од основних људских права и у многоме може да унапреди, односно ограничи, квалитет живота као и свеопшти потенцијал особе. Млади су посебно рањиви када је образовање у питању, са обзиром да је детињство и младост највише заокупљено управо процесом учења и развоја. Водећи се принципом доживотног и холистичког приступа, образовање се посматра као формално, неформално и информално. Додатно, са развојем информатичких технологија и доступности интернета, све чешће причамо и о електронском образовању, које се прожима кроз сва три типа образовања.

Формално образовање чини образовни систем који се код нас састоји од предшколског, основношколског, средњешколског и високог програма образовања, који при том воде ка стицању национално препознатих квалификација и диплома.

Неформално учење подразумева кратке или релативно континуиране програме учења који употпуњују формално образовање, а организовани су тако да имају дефинисане циљеве, резултате, програме и воде ка стицању сертификата или диплома. Ове дипломе нису део националног система квалификација и звања, а могу да их издају различита правна лица (школе, факултети, институције за образовање одраслих, школе језика, компјутера, невладине организације, фирме и сл.).

Информално учење подразумева било који други вид усвајања информација, стицања вештина, те професионални и лични развој. То укључује информисање путем медија (ТВ, новине, интернет), књига, друштвених контаката, спортских активности, или пак учествовање и посећивање догађаја из уметности и културе.

Идентификовани проблеми:

Формално образовање: закључак је да образовни процес уопштено има јако ниску важност у животу младих, па и њихових родитеља, а општа лоша друштвена ситуација (економска и социјална) утиче и на слабу мотивацију наставничког кадра. Конкретни проблеми су застареле методе у предавању и преносу градива, неприлагођеност градива потребама живота и тржишту рада (застарели и/или непотребни образовни профили, недостатак практичне наставе, недостатак или неадекватност помагала у настави), те непостојање или врло мала понуда ваннаставних активности (секције, спорт и сл.). Такође, посебан аспект је неинформисаност о могућностима похађања курсева путем интернета који су обезбеђени од стране различитих образовних институција, а могу да буду и бесплатни.

Доступност финансијских средстава: генерално лоша финансијска ситуација у држави, па самим тим и у локалу, утиче на врло смањену количину финансијских средстава доступних образовним институцијама и ученицима/ама и студентима/кињама. Недовољно финансијских средстава поготово негативан утицај има на квалитет образовног искуства (како организовање наставних активности, тако и ваннаставних), као и на одлуке о наставку школовања (да ли ће наставити са школовањем после основне, тј. средње школе, као и избор школе који се често врши на основу цене карте за превоз или цене додатне опреме коју ученици/е и студенти/киње треба сами да обезбеде). Посебност у овом сегменту се тиче неспремности школа за обезбеђивање додатних финансијских средстава путем пројеката и сарадње са школама и институцијама како у земљи, тако и у свету.

Неформално учење: за овај облик учења је такође карактеристична назаинтересованост младих услед слабог вредновања учења у друштву, затим непознавање предности која се стиче услед учешћа у овим програмима, као и слаба и периодична понуда програма неформалног учења, те непознатост са доступним различитим курсевима путем интернета.

Повезаност са тржиштем рада и каријерно саветовање: као врло битан проблем млади су истакли недостатак програма каријерног саветовања и недовољно познавање одређених професија, а ради одабира наставка школовања и професије.

1.5.3. Запошљавање младих

Запошљавање младих подразумева активности тражења посла, започињање радног односа, као и самозапошљавање. Такође, у овом сегменту се посматра и запошљивост младих, односно поседовање додатних вештина које омогућавају успешно и ефикасно тражење посла, тј. започињање радног односа.

У складу са генералним закључком, млади показују низак степен заинтересованости и мотивације, односно самоиницијативе у области заспошљавања. Са друге стране, узимајући у обзир услове на тржишту рада, постоји значајно велик број занимања који подразумевају интердисциплинарни приступ и одскачу од стандардне категоризације занимања што додатно отежава запошљавање младих.

Идентификовани проблеми:

Запошљивост младих и започињање радног односа: млади имају нереалну слику о тржишту рада, очекују да је посао нешто што неко треба њима да обезбеди, да им да, те функционишу у ригидном систему занимања, недовољно су упознати са могућностима самозапошљавања, као и слабо познавање начина тражења посла.

Међусекторска сарадња и каријерно вођење и саветовање: слаба и неадекватна сарадња националне службе за запошљавање, образовних институција и привредног сектора (нема

координисаног деловања, планирања, као ни размене информација), не постојање адекватних програма каријерног вођења и саветовања и контексту повезивања стеченог образовања и додатног искуства са сврхом тражења посла или креирања запослења. Такође, често је занемариван утицај цивилног сектора, те су ове организације преопознате углавном као носиоци активности а ређе као партнери у планирању и одлучивању.

1.5.4. Социјална политика и заштита младих

Област социјалне политике и заштите младих је шаренолика и преставља јавну политику чији је основни циљ да обезбеди економски одржив, а истовремено социјално прихватљив, ниво заштите од разних видова друштвених и индивидуалних штетних ефеката на све чланове/ице друштва и да на тај начин промовише једнакост, друштвену кохезију и укључивање. Социјална политика се води принципом позитивне дискриминације и у свом фокусу има онај део становништва који је заиста погођен и који се налази у стању социјалне потребе. Када посматрамо младе као специфичан део становништва, видимо да ту спадају млади који су угрожени или се налазе у лошијем положају у односу на своје вршњаке, а из различитих разлога: ментални проблеми и поремећаји у развоју, физички инвалидитет, лоша економска ситуација, географска удаљеност или условљеност, или пак припадност некој од група која је у друштву посебно дискриминисана (етничка припадност, национална, религијска, и др.).

Идентификовани проблеми:

Спремност институција и организација за сарадњу: услед не појављивања представника релевантних институција, нити показивање заинтересованости њихових представника за радне групе у току ревизије ЛАП, можемо да закључимо да млади као специфична категорија нису тренутно у фокусу институција и организација, односно не виде их као партнере у креирању политике и програма социјалне заштите. На основу постојеће и доступне документације, можемо да закључимо да институције и организације планирају, креирају и спроводе програме који у фокусу имају младе у ризику.

Младу у ризику: млади који су били присутни нису идентификовали специфичне проблеме који би се разматрали социјалном политиком или програмима социјалне заштите, што указује на могућност социјалне искључености младих у ризику, те не сарадње осталих младих са овом групом младих.

1.5.5. Култура и слободно време младих

Култура младих је један од основних елементата идентитета младих и посебно важно подручје њихове комуникације, стила живота, те и самог развоја. То је простор у ком млади критички преиспитују традиционалне културне обрасце и наслеђе, стварајући нове обрасце и простор за удруживање и деловање. Култура се посматра из два фокуса: стваралаштво и конзумирање.

Слободно време је период времена у току дана који остаје након завршетка редовних обавеза (учење, посао, исхрана, лична хигијена и хигијена простора, и сл.) Млади сами идентификују могућности и креирају активности којима испуњавају ово време, а то могу бити: спортске активности, дружење, неформално образовање, стваралаштво, активизам, волонтирање и сл. Уопштено, када причамо о слободном времену младих, разликујемо активности које имају конструктивне последице и подижу квалитет и задовољство живота младих; односно деструктивне последице које ограничавају потенцијал младих, нарушавају њихово здравље, па самим тим и квалитет и задовољство животом.

Идентификовани проблеми:

Комуникација младих са институцијама културе: неизграђени канали комуникације, неинформисани млади о програмима који се нуде у оквиру институција, као и о могућностима укључења у креирање програма; са друге стране институције недовољно промовишу могућности и програме који су намењени младима. Посебан проблем представља рад

институција културе у насељеним местима који је минималан, спорадичан и често не нуди садржаје прилагођене младима.

Рад институција културе: програми за младе се слабо креирају јер институције нису упознате са интересима младих, нити имају проактиван приступ у идентификовању потреба и интереса младих. Са друге стране, иако инфраструктура за културу постоји, она је често неадекватна и нефункционална, изолација је лоша, те су трошкови грејања огромни, а сама конструкција простора често онемогућава неке модерније облике културног стваралаштва.

Однос младих према култури: млади су већином незаинтересовани за програме културе, поготово је то приметно у току зиме, немају развијене навике у области стваралаштва као ни у области конзумирања културних облика.

Слободно време младих: као што је споменуто, млади су углавном веома апатични и инертни када је у питању њихово самоиницијативно ангажовање, немају подршку из средине (вршњаци, родитељи, шира друштвена заједница), више се доживљавају као конзументи него као ствараоци. Други део проблема је непостојање или неадекватни простори који су намењени дружењу младих, а ово је посебно значајно када су у питању насељена места (нпр. или су простори намењени младима запуштени, нема их, или су угрожени услед високе конзумације алкохола и цигарета, те је фокус само на ноћном животу).

1.5.6. Спорт младих

Спортом се подразумевају организоване физичке активности са циљем професионалног, или рекреативног бављења спортом. Поред организованих програма, подразумева постојање инфраструктуре и квалификованих појединаца, како би се програми могли спроводити. Када се спорт посматра из перспективе младих, поред професионалног и рекреативног, говоримо и о школском спорту.

Идентификовани проблеми:

Могућности и подстицаји за бављење неким спортом: школски спорт није развијен, што за последицу има не развијање навика бављења спортом и слабу упознатост са могућностима у оквиру спортског ангажовања, затим спорадична популарност одређених спортских дисциплина (као последица успеха неког националног тима или појединца – кошарка, тенис и сл.) и неконтинуирана доступност одређених спортских активности, непостојање адекватних инфраструктурних објеката у насељеним местима, не постојање информација о доступности стручњака на локалу, не координисање између понуда спорта у оквиру школа и спортских клубова, те усклађеност са могућностима на локалу.

Однос младих ка спорту: већина младих је незаинтересована за бављење спортом, немају развијене навике физичке активности, спорт као активност нема важност у њиховом систему вредности. Са друге стране, заинтересованост и спремност за учешће у некој од спортских активности често зависи од финансијске ситуације младих и њихових породица.

1.5.7. Безбедност младих

Безбедност је једно од основних људских права, а као такво и основни предуслов за испуњавање других права, и остваривања потенцијала сваке младе особе. Када разматрамо безбедност са фокусом на младе, причамо о различитим областима безбедности: (1) насиље које може бити физичко, психичко, емотивно, које се дешава у кући, школи, месту запослења, интернету, улици или приликом неког догађаја; (2) деликвенција која подразумева крађу и теже физичке повреде или одузимање живота; и (3) безбедност у саобраћају када су млади у улози онога ко управља превозним средством или су само учесници у саобраћају.

Идентификовани проблеми:

Општи проблеми из области безбедности младих: млади нису упознати са процедурама и најефикаснијим средствима која им стоје на располагању када се нађу у ситуацијама угрожене безбедности, постоји велико неповерење ка јавним службама задуженим за безбедност, те се млади пре одлучују да ситуације решавају сами. Млади су указали на проблем локално организованог рада безбедоносних служби и релевантних инспекција које нису спремне да изађу на терен по позиву, када је у питању продаја алкохола малолетницима, као и точење алкохола у кафићима, те рад кафића и сличних простора изван законски прописаног радног времена.

Превенција насиља и другог понашања које угрожава безбедност младих: млади су слабо упознати са својим правима и обавезима, као и доступним сервисима када је сигурност младих у питању, слабо препознају друге облике насиља сем физичког, а несвесни су мера заштите које могу да користе како би заштитили себе или друге. Ово је посебно присутно при насиљу на интернету, емотивном и психичком злостављању.

Специфични проблеми из области безбедности младих: поједини млади су исказали присутно физичко насиље између младих из различитих насеља (нпр. Ново Милошево против Боцара и обрнуто), као и насиље између различитих генерација у дискотекама.

1.5.8. Активизам и информисање младих

Активизам, односно активно укључивање младих у процесе одлучивања је област која у Републици Србији добија на важности заједно са развојем политика за младе и области омладинског рада. Активно укључивање младих омогућава изградњу друштва и друштвених система који одговарају потребама младих, а са друге стране пружају могућност младима да постепено стичу вештине и знања који су им неопходни за преузимање грађанских одговорности након стицања пунолетства. Активно укључивање младих подразумева учешће у раду образовних институција, у раду локалних самоуправа, у раду омладинских секција политичких странака, у раду организација за младе, и деловање кроз удруживање у омладинске организације. Најчешће је активно укључивање младих регулисано волонтерским радом, те и волонтеризам има јак утицај на активизам младих. Поред волонтеризма у виду ангажовања у областима које директно доприносе младима, волонтеризам подразумева у укључивање младих у друге секторе ради остваривања добробити за друге групе становништва (деца, стари, угрожени).

Информисаност младих је кључан сегмент, са обзиром да је тек након сагледавања свих релевантних информација млада особа у могућности да донесе квалитетну одлуку. Информације које су младима потребне су широког спектра почевши од здравља и образовања, хобија или сличних активности, до пуке размене идеје и подстицања креативности. Поред неопходности самих информација, у овом сегменту се сагледава и медиј који се користи са ширење информација (плакати, брошуре, рекламе, ТВ и радио емисије...) као и облик у ком се та информација доставља (текст, видео запис, разговор, предавање...). Такође, када је информисаност младих у питању, све чешће причамо о инфо-центрима или саветовалиштима за младе који служе као сервис за прикупљање и дистрибуцију информација од значаја за младе.

Идентификовани проблеми:

Укљученост ђака у процес доношења одлука у формално образовном систему: млади су идентификовали низак степен познавања својих права унутар образовног система, могућности које нуди ђачки парламент, како за међусобно умрежавање и планирање активности, тако и за утицање на рад образовних институција. Поред тога, идентификовали су и низак квалитет комуникације са административним и наставничким особљем, као и слабу учесталост истог.

Укљученост у рад локалних самоуправа, омладинске секције политичких странака, као и организације младих и за младе: млади присутни у радним групама нису истакли заинтересованост за укљученост у рад локалне самоуправе или омладинских секција

политичких партија, те нису свесни важности учествовања у таквим активностима, као ни добробити која произилази из таквог ангажовања како за њих, остале младе тако и за друштво уопште. Са друге стране, млади су релативно слабо упознати са активностима које спроводи КЗМ, те могућностима укључивања и креирања програма унутар КЗМ, затим доступност невладиних организација младих и за младе, њихових програма и могућности укључивања.

Волонтеризам младих: млади су слабо упознати са појмом волонтирања, и добробити таквог ангажовања, како личне тако и за заједницу, затим они који су заинтересовани истичу слабу упознатост са могућностима волонтирања као и непознавање претраге волонтерских ангажмана, идентификовали су не постојање волонтерског сервиса који би у многоме подстакао волонтеризам. Са друге стране поједине институције нису отворене или не препознају волонтерски ангажман као значајан за њихов рад, док су поједине институције спремне на ангажовање волонтера али не познају саму тематику волонтеризма.

Информисаност младих: информисаност младих се провлачило као проблем у свим областима ЛАП, већина младих је неинформисана по питањима која су им релевантна, заузимају врло инертан став, а уколико би и желели да се информишу не знају где би могли да добију информације које им требају.

1.5.9. Мобилност младих

Мобилност младих се може дефинисати као покретљивост на локалном, националном и интернационалном нивоу, са различитим циљевима (туристички, културни, образовни и сл.). Када се говори о значају мобилности младих, најчешће се истиче њена улога у подстицању активног укључивања младих у друштво, као и интеркултуралном учењу младих, односно разбијању предрасуда и стереотипа, те борби против негативних друштвених феномена попут расизма и ксенофобије. Не треба заборавити ни значајну улогу нарочито образовне мобилности, која кроз формално, неформално и информално образовање доприноси стицању знања и вештина младих и на тај начин повећава могућност њиховог запошљавања.

Идентификовани проблеми:

Рад релевантних институција и организација: млади немају поверења у рад туристичких организација, као ни у инспекције које проверавају квалитет њиховог рада, немају осећај да постоји ефикасан систем заштите при путовањима

Административне процедуре и остале информације: неразумљиве процедуре добијања потребне документације (лична документа, визе, осигурање, куповина карата преко интернета, одабир и резервација смештаја путем интернета), неинформисаност о месту/земљи одредишта, не познавање и не коришћење страних језика.

Однос према путовањима: млади су релативно незаинтересовани за путовања (било туристички или ради учења), то им делује као нешто немогуће и јако скупо, при том су несвесни важности путовања и добробити које она има за њихов лични и професионални развој, не познавање другачијих култура и неспремност да упознају другачије културолошке обрасце и традиције, осећај угрожености сопственог идентитета услед изложености другим културама. Такође, услед слабе информисаности, млади не знају за могућности креирања програма путовања, нису упознати са начинима прибављања финансијских средстава као ни са постојећим програмима који пружају финансијску подршку младима у путовањима. Са друге стране, родитељи често не подржавају децу у њиховим намерама да путују из разлога бриге за безбедност и презаштићивање деце.

II Део: Акциони план по областима

2.1. Здравље младих

Циљеви	Мере - активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Здравље младих					
1. 1 Повећање степена активне бригае о здрављу код младих људи	1.1.1 Успоставити платформу за сарадњу пружаоца здравствених услуга за младе у општини Нови Бечеј	број укључених институција/организација број укључених представника институтција/организација	јануар 2014. – децембар 2015.	КЗМ у сарадњи са Домом здравља, апотекама, и осталим релевантним институцијама и организацијама	КЗМ Општина Нови Бечеј
	1.1.2 Креирање и спровођење програма о важности здравља и превентивној здравственој неги прилагођени младима (на теме ментално здравље, правилна исхрана и репродуктивно здравље)	број укључених институција/организација број различитих облика програма (тренинг, инфо сесије, саветовање и сл.) број заједнички спроведених програма број заједнички спроведених акција број укључених младих процент укључених младих из насељених места у односу на свеукупно укључене младе	септембар 2014. – децембар 2020.	КЗМ у сарадњи са Домом здравља, апотекама, и осталим релевантним институцијама и организацијама	КЗМ Општина Нови Бечеј
	1.1.3 Креирање и спровођење превентивних програма о болестима зависности	број укључених институција/организација број различитих облика програма (тренинг, инфо сесије, саветовање и сл.)	септембар 2014. – децембар 2020.	КЗМ у сарадњи са Домом здравља, апотекама, и осталим релевантним институцијама и организацијама	КЗМ Општина Нови Бечеј

		<p>број заједнички спроведених програма</p> <p>број заједнички спроведених акција</p> <p>број укључених младих</p> <p>процент младих одређене старосне групе (14-18; 19-24; 24-30)</p> <p>процент укључених младих из насељених места у односу на свеукупно укључене младе</p>			
	<p>1. 4 Успостављање тима за вршњачку едукацију у области здравља младих</p>	<p>број програма обуке за вршњачке едукаторе</p> <p>број младих који су прошли обуку</p> <p>процент укључених младих из насељених места у односу на свеукупно укључене младе</p> <p>процент младих одређене старосне групе (14-18; 19-24; 24-30) који су прошли обуку</p> <p>број програма који су спроведени од стране вршњачких едукатора</p> <p>број различитих облика програма (тренинг, инфо сесије, саветовање и сл.)</p> <p>степен повећања заинтересованости младих за сопствено здравље</p>	<p>септембар 2014. – децембар 2020.</p>	<p>КЗМ</p> <p>у сарадњи са Домом здравља, апотекама, и осталим релевантним институцијама и организацијама</p>	<p>КЗМ</p> <p>Општина Нови Бечеј</p>

2.2 образовање младих

Циљеви	Мере - активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Образовање младих					
2.1. Повећати значај образовања и процеса учења за младе	2.1.1 Осавременити наставне активности у школама 2.1.1.1 Модернизовати наставничка помагала	број програма обуке на тему савремене методологије наставе за наставничко особље број програма обуке о управљању образовним инсититуцијама за административно особље број учесника/ица у обукама процент финансијских средстава који је утрошен на куповину модерних наставничких помагала	јануар 2014. – децембар 2020.	Основне и средње школе, општина Нови Бечеј	КЗМ
	2.1.2. Унапредити ваннаставне активности у школама 2.1.2.1 успоставити тематске секције од интереса за младе 2.1.2.2 осигурати простор и подршку за иницијативе ученика/ица у школама 2.1.2.3 осигурати континуирано учествовање у програмима сарадње са другим школама и институцијама у земљи и иностранству	број ваннаставних активности процент наставничког особља које води ваннаставне активности број учесника/ица у ваннаставним активностима процент ваннаставних активности које организује наставничко особље процент ваннаставних активности које организују ученици/е број програма сарадње са другим школама и институцијама у земљи број програма сарадње са другим школама и институцијама у иностранству број младих који учествује у	септембар 2015. – децембар 2020.	КЗМ, основне и средње школе, невладине организације, институције	КЗМ и школе

		<p>програмима сарадње са другим школама и институцијама (у земљи/у иностранству)</p> <p>процент младих који учествују у програмима сарадње са другим школама и институцијама (у земљи/у иностранству) а који су из насељених места</p>			
	<p>2.1.3 Успоставити програме кариерног вођења и саветовања</p> <p>2.1.3.1 осигурати информисање ученика/ица о могућностима финансијске подршке (од општине, покрајине, министарства)</p> <p>2.1.3.2 Развити програме укључивања родитеља у процесе каријерног саветовања младих ради осигурања њихове подршке</p>	<p>број спроведених активности из области кариерног вођења и саветовања</p> <p>број различитих програма који су спроведени из области каријерног вођења и саветовања</p> <p>процент наставничког и другог стручног особља које је укључено у програме кариерног вођења и саветовања</p> <p>број ђака који су учествовали у програмима каријерног вођења и саветовања</p> <p>процент програма каријерног вођења и саветовања који су усмерени на родитеље</p> <p>број родитеља који су учествовали у програмима каријерног вођења и саветовања</p>	<p>септембар 2014. – децембар 2020.</p>	<p>КЗМ, школе, невладине организације</p>	<p>КЗМ</p>
	<p>2.1.4 Развити и унапредити знања и вештине административног и наставничког особља у области тражења финансијских средстава</p>	<p>број обука на тему управљања пројектима и тражење финансијских средстава</p> <p>број запослених који су прошли обуку</p>	<p>Јун 2014. – децембар 2020.</p>	<p>КЗМ, невладине организације, КЛЕР</p>	<p>КЗМ</p>

	<p>путем пројеката и сарадње са другим инситутцијама</p> <p>2.1.4.1 спровођење обуке из управљања пројектима</p>	<p>процент наставничког особља који је учествовао у програмима обуке</p> <p>број предатих пројеката</p> <p>број пројеката који су остварили финансијску подршку</p> <p>број реализованих пројеката</p>			
	<p>2.1.5 Промовисати значај и добробит неформалног образовања</p>	<p>број промотивних кампања</p> <p>број различитих приступа у кампањи</p> <p>број младих који су учествовали као организатори кампања</p> <p>број младих који су информисани путем кампања</p>	<p>јун 2014-децембар 2020</p>	<p>КЗМ,невладине организације</p>	<p>КЗМ</p>
	<p>2.1.6 Развити програме неформалног образовања за младе (језици, правилна исхрана, интеркултуралност и сл)</p>	<p>број програма НФО који се нуди на локалу</p> <p>процент програма НФО које спроводе организације младих и за младе</p> <p>број различитих врста програма који се нуде</p> <p>број младих који учествују у програмима НФО</p> <p>процент младих који учествују у програмима НФО а долазе из насељених места</p>	<p>јун 2014-децембар 2020</p>	<p>КЗМ,невладине организације,институције</p>	<p>КЗМ</p>
	<p>2.1.7 Подстицати информално учење код младих (дебате, инфо сесије, ћаскаонице, читалачки клуб и сл.)</p>	<p>број одржаних програма ИФО</p> <p>број младих који су учествовали у програмима ИФО</p> <p>процент програма ИФО који су организовали млади</p>	<p>јун 2014-децембар 2020</p>	<p>КЗМ,невладине организације, школе</p>	<p>КЗМ</p>

		процент младих који су укључени као организатори ИФО програма а да живе у насељеним местима процент младих који су учествовали у програмима ИФО а да живе у насељеним местима			
--	--	--	--	--	--

2.3 Запошљавање младих

Циљеви	Мере - активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Запошљавање младих					
3.1 Повећати проценат младих који су у радном односу	3.1.1 Креирање и спровођење програма за активно тражење посла 3.1.1.1 информисање младих о доступним програмима доквалификације, преквалификације и самозапошљавања	број обука младих за активно тражење посла број младих који су прошли обуке за активно тражење посла процент младих који су прошли обуке а живе у насељеним местима	март 2014-децембар 2020	КЗМ и Национална служба за запошљавање, школе, невладине организације	КЗМ
	3.1.2 Креирање и спровођење програма за информисање и обуку младих ради самозапошљавања (омладинско предузетништво)	број обука на тему омладинског предузетништва број младих који су прошли обуку процент младих који су прошли обуку а живе у насељеним местима број младих који су основали своје предузетничке фирме процент предузетничких фирми које су основали и воде млади, а успешно послују дуже од 3 године	септембар 2014-децембар 2020	КЗМ, НСЗЗ, невладине организације	КЗМ
	3.1.3 Успостављање платформе за сарадњу између НСЗ, образовних институција, привредника и млади 3.1.3.1 Успостављена континуирана сарадња између НСЗ, образовних	број састанака на којима су присуствовали представници сва 3 сектора број представника 3 сектора који учествују у састанцима број програма усмерених ка младима број младих који су учествовали у	март 2014-март 2020	КЗМ, НСЗЗ, школе, КЛЕР, привредни субјекти, невладине организације	КЗМ

	институција и привредника 3.1.3.2 Успостављени програми за сарадњу са младима (сајам запошљавања, посете фирмама)	програмима процент младих који су учествовали у програмима а живе у насељеним местима			
--	--	--	--	--	--

2.4. Социјална политика и заштита младих

Циљеви	Мере - активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Социјална политика и заштита младих					
4.1 Повећати свести о проблемима, потребама и подршци младима у ризику	4.1.1 Креирати и спровести програме јавног заговарања на тему потреба младих у ризику 4.1.1.1 Спровести кампање које циљају представнике институција 4.1.1.2 Спровести кампање које циљају друге младе	број спроведених програма јавног заговарања процент програма јавног заговарања усмерених ка представницима институција процент програма јавног заговарања усмерених ка младима	јануар 2014. – децембар 2020.	КЗМ, невладине организације	КЗМ
	4.1.2 Успоставити платформу за сарадњу младих, младих у ризику и релевантних институција (нпр. Центар за соц. рад; ОЦД)	број одржаних састанака на којима су присуствовали КЗМ, ЦСР и друге релевантне институције број укључених институција и ОЦД број покренутих заједничких иницијатива и програма	јануар 2015. – децембар 2020.	КЗМ, Центар за социјални рад, институције, невладине организације	КЗМ
	4.1.3 Креирати и спроводити програме оснаживања младих у ризику кроз заједничку сарадњу младих, младих у ризику, и релевантних институција	број програма број тема обрађених кроз ове програме број младих који су учествовали процент младих који су учествовали, а живе у насељеним местима број младих који су укључени као водитељи/организатори ових програма	јануар 2015. – децембар 2020.	КЗМ, Центар за социјални рад, институције, невладине организације	КЗМ

Култура и слободно време младих

Циљеви	Мере - активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Култура и слободно време младих					
5.1 Оснаживање младих у преузимању активне улоге у културе, тј. улогу ствараоца и улогу конзумента	5.1.1 Промовисање институција културе и програма намењеним младима 5.1.1.1 Осмишљавање и спровођење промотивних кампања за приближавање културе младима 5.1.1.2 Осмишљавање, промоција и спровођење програма намењеним младима	број спроведених промотивних кампања број младих који су учествовали у промотивним кампањама број младих који су информисани путем промотивних кампања процент промене броја младих који су конзументи програма културе процент програма културе који су намењени младима	јануар 2014. – децембар 2020.	Институције културе	КЗМ Општина Нови Бечеј
	5.1.2 Осмишљавање, промоција и спровођење програма за укључење младих у процесе стварања културних програма (филм, позориште, радио, библиотека...) 5.1.2.1 Успостављање платформе за сарадњу младих са институцијама културе 5.1.2.2 Заједнички осмишљени и спроведени програми из културе 5.1.2.3 Спровођење	број одржаних састанака на којима су учествовале институције културе и млади број покренутих заједничких иницијатива младих и институција културе број младих који су учествовали у организацији програма процент младих који су учествовали у организацију програма у односу на проценат одрасли број младих који су били конзументи ових програма процент младих који су били	јун 2014. – децембар 2020	Институције културе у сарадњи са КЗМ и другим организацијама младих и за младе	КЗМ Општина Нови Бечеј

	евалуације и учинковитости оваквих програма како према малдима, тако и према институцијама	конзументи ових програма, а живе у насељеним местима			
	<p>5.1.3 Успостављање волонтерског омладинског рада у институцијама културе</p> <p>5.1.3.1 Креирање интерне структуре која ће подржати волонтерски програм унутар институције културе</p> <p>5.1.3.2 Идентификовање волонтерских послова и ангажовање волонтера</p> <p>5.1.3.3 Евалуација волонтерског искуства (и волонтера и институције)</p>	<p>процент запослених у институцијама културе (од укупног броја запослених) који директно раде са волонтерима</p> <p>број ангажованих младих волонтера</p> <p>број спроведених дужих програма волонтирања</p> <p>број спроведених краћих програма волонтирања</p> <p>процент ангажованих младих волонтера који живе у насељеним местима</p>	март 2014. – децембар 2020.	Институције културе у сарадњи са КЗМ и другим организацијама младих и за младе	КЗМ Општина Нови Бечеј
	5.1.4 Промоција омладинског стваралаштва (конкурси у области уметничког и културног стваралаштва, манифестације и сл)	<p>број манифестација намењених младима</p> <p>број младих који су учествовали у организацији</p> <p>број младих који су учествовали као корисници</p> <p>број укључених институција/привредника/ОЦД</p>	јануар 2015. – децембар 2020.	Институције културе у сарадњи са КЗМ и другим организацијама младих и за младе Општина Нови Бечеј привредници	КЗМ Општина Нови Бечеј

2.6. Спорт младих

Циљеви	Мере - активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Спорт младих					
6.1 Повећање значаја и унапређење стања у спорту међу младима	<p>6.1.1 Осмишљавање и спровођење промотивних активности (турнири, јавни часови, дебате, конкурси исл.)</p> <p>6.1.1.1 Спровођење активности које промовишу значај спорта за младе</p> <p>6.1.1.2 Спровођење активности које промовишу потенцијале на општинском нивоу за бављење спортом (инфраструктурне и људске потенцијале)</p>	<p>број одржаних спортских турнира</p> <p>број одржаних кампања са циљем промоције значаја спорта</p> <p>број кампања са циљем промоције потенцијала на локалу</p> <p>број младих укључених као организатори</p> <p>број младих укључени као корисници</p> <p>процент младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима</p> <p>процент младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима</p>	јануар 2014. – децембар 2020.	КЗМ, спортски савез, невладине организације	КЗМ
	<p>6.1.2 Осмишљавање и спровођење програма који имају за циљ подстицање младих на удруживање ради бављења спортом (професионално и рекреативно)</p>	<p>број спроведених програма</p> <p>број младих укључених као организатори</p> <p>број младих укључени као корисници</p> <p>процент младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима</p> <p>процент младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима</p>	јануар 2015. – децембар 2020.	КЗМ, спортски савез, институције	КЗМ

	6.1.2.1 Успостављање неформалних група младих које се баве одређеном спортском дисциплином	број неформалних група младих број спортских дисциплина покривеним овим групама број младих укључених као организатори број младих укључени као корисници процент младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима процент младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима	јануар 2015. – децембар 2020.	КЗМ млади	КЗМ
	6.1.2.2 Удруживање младих који се спортом баве професионално, а ради боље комуникације ка друштву о изазовима са којима се суочавају	број иницијатива/група број спортских дисциплина покривеним овим групама број младих укључених као организатори број младих укључени као корисници процент младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима процент младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима	јануар 2015. – децембар 2020.	млади КЗМ	
	6.1.2.3 Удруживање младих у спортске клубове са циљем бављења конкретном спортском дисциплином	број покренутих спортских клубова број спортских дисциплина покривеним овим клубовима број младих укључених као организатори	јануар 2015. – децембар 2020.	млади КЗМ	КЗМ

		број младих укључени као корисници процент младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима процент младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима			
--	--	---	--	--	--

2.7. Безбедност младих

Циљеви	Мере - активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Безбедност младих					
7.1 Унапређење стања у пољу безбедности младих	7.1.1 Кампање јавног заговарања о значају поштовања законских регулатива и штетног утицаја непоштовања истих на безбедност младих (дистрибуција алкохола међу младима, реаговање по позиву, рад кафића, туче) 7.1.1.1 Програми едукације представника релевантних институција и служби ради прилагођавања радне праксе потребама младих	број одржаних кампања број одржаних програма обуке број представника који су прошли обуку процент повећања у броју излазака релевантних служби по позиву младих процент повећања поднетих прекршајних пријава којима се терете привредници	јануар 2014. – децембар 2020.	КЗМ, НВО, школе	КЗМ
	7.1.2 Промотивне кампање о безбедности младих усмерене ка младима 7.1.2.1 Кампање са темом насиља (физичко, емотивно,	број одржаних промотивних кампања процент кампања које се баве темом насиља процент кампања које се баве темом саобраћаја	јануар 2015. – децембар 2020.	КЗМ, НВО, институције	КЗМ

	<p>психичко; насиље на интернету, школи, улици)</p> <p>7.1.2.2 Кампање са темом безбедности у саобраћају</p>	<p>број младих укључених као организатори</p> <p>број младих укључених као корисници</p> <p>процент младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима</p> <p>процент младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима</p>			
	<p>7.1.3 Осмишљавање и спровођење програма образовања младих о њиховим правима и обавезама, те постојећим мерама заштите које постоје</p>	<p>број одржаних програма</p> <p>број младих укључених као организатори</p> <p>број младих укључених као корисници</p> <p>процент младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима</p> <p>процент младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима</p> <p>процент повећања младих који су позвали или пријавили прекршај/злостављање/тучу</p>	<p>јануар 2015. – децембар 2020.</p>	<p>КЗМ, институције, НВО</p>	<p>КЗМ</p>
	<p>7.1.4 Спровођење програма образовања из области прве помоћи</p>	<p>број одржаних програма</p> <p>број младих укључених као организатори</p> <p>број младих укључених као корисници</p> <p>процент младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима</p>	<p>јануар 2015. – децембар 2020.</p>	<p>КЗМ, НВО, институције</p>	<p>КЗМ</p>

		процент младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима			
--	--	---	--	--	--

2.8. Активизам и информисање младих

Циљеви	Мере - активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Активизам и информисање младих					
8.1 Подстицај и унапређење активизма и укључености младих у локалне процесе одлучивања, те и процесе на покрајинском и националном нивоу	8.1.1 Осмишљавање и спровођење програма промоције о значају и могућностима укључења младих у процесе одлучивања 8.1.1.1 Осмишљавање и спровођење програма који су усмерени ка младима 8.1.1.2 Осмишљавање и спровођење програма који су усмерени на одрасле (родитеље пре свега, као и остале грађане) и запослене у релеватним институцијама	број одржаних програма процент одржаних програма који су усмерени ка младима процент одржаних програма који су усмерени на одрасле број младих укључених као организатори број младих укључени као корисници процент младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима процент младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима	јануар 2014. – децембар 2020.	КЗМ, НВО, школе	КЗМ
	8.1.2 Осмишљавање и спровођење програма оснаживања ђачких парламената 8.1.2.1 Спровођење програма оснаживања младих који су тренутно у ђачком парламенту	број одржаних програма број младих укључених као организатори број младих укључени као корисници процент младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима	септембар 2014. – децембар 2020.	КЗМ, НВО, школе	КЗМ

	8.1.2.2 Спровођење програма подстицања укључивања младих у рад ђачких парламената	<p>процент младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима</p> <p>процент младих који су прошли обуку а већ су чланови/ице парламента</p> <p>процент младих који су прошли обуку а нису чланови/ице парламента</p>			
	8.1.3 Осмишљавање и спровођење програма образовања младих о раду органа одлучивања на локалу и могућностима њиховог укључивања	<p>број одржаних програма</p> <p>број младих укључених као организатори</p> <p>број младих укључени као корисници</p> <p>процент младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима</p> <p>процент младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима</p>	јануар 2015. – децембар 2020	КЗМ, КЛЕР, НВО	КЗМ
	8.1.4 Осмишљавање и спровођење програма обуке и подстицања младих на удруживање	<p>број одржаних програма</p> <p>број младих укључених као организатори</p> <p>број младих укључени као корисници</p> <p>процент младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима</p> <p>процент младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима</p>	јануар 2014. – децембар 2020.	КЗМ, НВО	КЗМ

		број иницијатива младих број основаних удружења младих			
	<p>8.1.5 Успостављање локалног волонтерског сервиса</p> <p>8.1.5.1 Идентификовање модела и успостављање адиминистративне процедуре</p> <p>8.1.5.2 Креирање базе волонтерских послова и волонтера</p> <p>8.1.5.3 Осмишљавање и спровођење програма обуке из волонтерског менаџмента за особе које ће радити са волонтерима у оквиру својих организација</p> <p>8.1.5.4 Осмишљавање и спровођење програма обуке из волонтеризма за младе који ће бити ангажовани као волонтери</p> <p>8.1.5.5 Евалуација рада волонтерског сервиса</p>	<p>број идентификованих модела</p> <p>број регистрованих волонтерских послова</p> <p>број регистрованих волонтера</p> <p>број спроведених обука на тему волонтерског менаџмента</p> <p>број спроведених програма обуке за волонтере</p> <p>број младих укључених као организатори</p> <p>број младих укључени као корисници</p> <p>процент младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима</p> <p>процент младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима</p>	јануар 2014. – децембар 2020.	КЗМ	КЗМ
	<p>8.1.6 Успостављање локалног инфо центра</p> <p>8.1.6.1 Идентификовање модела рада инфо центра и креирање локалне структуре</p> <p>8.1.6.2 Осмишљавање и спровођење програма рада инфо центра</p>	<p>број идентификованих модела</p> <p>број програма спроведених кроз инфо центар</p> <p>број младих укључених као организатори</p> <p>број младих укључени као корисници</p> <p>процент младих укључених као</p>	јун 2015. – децембар 2020.	КЗМ	КЗМ

	8.1.6.3 Евалуација учинковитости рада инфо центра	<p>организатори, а да живе у насељеним местима</p> <p>процент младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима</p>			
	<p>8.1.7 Успостављање локалног центра за каријерно вођење и саветовање</p> <p>8.1.7.1 Идентификовање модела рада центра за каријерно вођење и саветовање и креирање локалне структуре</p> <p>8.1.7.2 Осмишљавање и спровођење програма из области каријерног вођења и саветовања</p> <p>8.1.7.3 Евалуација учинковитости рада центра за каријерно вођење и саветовање</p>	<p>број идентификованих модела</p> <p>број програма спроведених кроз центар</p> <p>број младих укључених као организатори</p> <p>број младих укључених као корисници</p> <p>процент младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима</p> <p>процент младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима</p> <p>процент младих који су користили услуге центра а да су ступили у радни однос</p> <p>процент младих који су користили услуге центра и наставили школовање</p> <p>процент младих који студирају или су стекли диплому високог образовања а да су користили услуге центра</p>	јун 2017. – децембар 2020.	КЗМ, НСЗЗ, школе	КЗМ

2.9. Мобилност младих

Циљеви	Мере - активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Мобилност младих					
9.1 Повећање процента младих који путују	<p>9.1.1 Осмишљавање и спровођење промотивних кампања о значају путовања и могућностима</p> <p>9.1.1.1 Спровођење кампања на тему омладинских размена и путовања кроз омалдински активизам</p> <p>9.1.1.2 Спровођење кампања на тему путовања ради образовања или професионалног усавршавања</p> <p>9.1.1.3 Спровођење кампања на тему туристичких путовања младих</p>	<p>број спроведених промотивних кампања</p> <p>процент спроведених кампања на тему омладинских размена</p> <p>процент спроведених кампања на тему путовања ради образовања</p> <p>процент спроведених кампања на тему туристичких путовања младих</p> <p>број младих који су учествовали у организацији кампања</p> <p>процент младих који су учествовали у организацији кампања, а да живе у насељеним местима</p> <p>број младих који су били информисани путем кампања</p> <p>процент младих који су били информисани путем кампања, а да живе у насељеним местима</p>	јануар 2014. – децембар 2020.	КЗМ, школе, туристичке организације, млади	КЗМ
	<p>9.1.2 Осмишљавање и спровођење програма обуке и припреме младих за путовања (како извадити документа, осигурање, визе, резервација и куповина карата и смештаја путем интернета и сл.)</p>	<p>број одржаних обука</p> <p>број младих који су учествовали</p> <p>процент младих који су учествовали у обукама, а да живе у насељеним местима</p> <p>процент младих који су учествовали у обукама а који су обезбедили</p>	март 2014. – децембар 2020.	КЗМ у сарадњи са релевантним јавним службама	КЗМ

		неопходну документацију за путовања процент младих који су учествовали у обукама а да су реализовали путовање у периоду од 2 године након обуке			
	9.1.3 Осмишљавање и спровођење програма о значају путовања за младе усмерених ка родитељима и стараоцима	број спроведених програма број родитеља који су учествовали у програмима као корисници процент родитеља у организационом тиму програма процент родитеља који су учествовали у програмима а да живе у насељеним местима	март 2014. – децембар 2020.	КЗМ млади родитељи	КЗМ
	9.1.4 Осмишљавање и спровођење програма обуке о потенцијалним дестинацијама за младе	број спроведених програма број младих који су учествовали процент младих који су учествовали у обукама, а да живе у насељеним местима	март 2014. – децембар 2020.	КЗМ млади родитељи	КЗМ
	9.1.5 Осмишљавање, промоција и спровођење програма образовања на тему страних језика 9.1.5.1 Промоција школа језика усмерених ка младима 9.1.5.2 Спровођење програма вршњачких едукација на тему страних језика	број промотивних акција на тему школа језика за младе број програма учења језика спроведених у КЗМ број младих који учествују у спровођењу програма учења језика у КЗМ број младих који похађају програме учења језика број младих који похађају програме учења језика у КЗМ број младих који похађају програме	јануар 2015. – децембар 2020.	КЗМ млади школе језика	КЗМ

		учења језика у КЗМ, а живе у насељеним местима			
--	--	---	--	--	--

III Део – Механизми одрживости спровођења ЛАП-а општине Нови Бечеј

3.1 Неопходни механизми за спровођење, праћење и евалуацију ЛАП

ЛАП за младе општине Нови Бечеј је документ којим општина препознаје проблеме са којима се суочавају млади људи на њеној територији и указује на предложена решења и мере, а ради успостављања координисаног међусекторског приступа и осмишљавања заједничких активности са циљем решавања ових проблема.

ЛАП за младе постаје званичан оквир након што га *Скупштина општине Нови Бечеј усвоји, а затим одлуком успостави неопходну структуру за његово неометано спровођење.*

Таква структура подразумева именовање органа или особе која ће осигурати спровођење ЛАП-а (промоција ЛАП-а, расписивање конкурса за доделу финансијских средстава и сл.), они који ће пратити спровођење акција у оквиру појединачних конкурса, затим они који ће радити процену учинковитости акција које су подржане путем конкурса, као и самих мера прописаних ЛАП-ом, те предложити мере за унапређење.

Свакако, да би ЛАП био успешан, Скупштина општине Нови Бечеј мора осигурати и у скупштинском буџету одвојити финансијска средства за његово спровођење.

Механизми који осигуравају успешно спровођење ЛАП-а су пре свега:

- Канцеларија за младе,
- Савет за младе,
- развијен цивилни сектор (пре свега организације младих и за младе), као и
- остварена и активна сарадња између релевантних органа, инситутција и организација на локалном нивоу.

3.2 Начин спровођења ЛАП-а

ЛАП за младе општине Нови Бечеј за период 2014. – 2020. године се спроводи кроз сарадњу општине и Канцеларије за младе, који заједничком одлуком и циљано укључују друге релевантне особе, инситутције и организације.

Овим документом су дефинисане групе мера неопходне за унапређење квалитета живота младих на територији општине Нови Бечеј, представљење кроз 9 тематских области. Предвиђено је да КЗМ прати спровођење и остваривање жељених промена, успоставља годишње приоритете, те ради на промоцији и видљивости ЛАП на територији општине. Уз сарадњу са КЗМ, општина Нови Бечеј ће бар једном годишње расписати конкурс за доделу финансијских средстава путем којег ће подржати спровођење пројеката у оквиру ЛАП-а.

Као носиоци активности предвиђене ЛАП-ом идентификовани су, поред КЗМ, организације младих и за младе, као и друге релевантне невладине организације, затим институције из сектора образовања, здравства, културе, спорта, социјалне заштите и запошљавања. Поред остваривања финансијске подршке за спровођење пројеката у оквиру ЛАП-а на општинском нивоу, идентификовани носиоци могу путем удруживања и уз подршку општине конкурисати код других донатора а ради остваривања финансијске подршке за спровођење мера дефинисаних ЛАП-ом.

На крају сваке календарске године предвиђено је да КЗМ састави извештај о спровођењу мера дефинисаних ЛАП-ом, са посебним освртом на тему и тип пројеката, број младих који су били укључени (као организатори и/или учесници), оствареним резултатима, као и утрошеним финансијским средствима.

Националном стратегијом за младе *активни и укључени млади* су препознати као битан основ за изградњу одговорних грађана и самог друштва. Током припреме ЛАП-а препознато је да су млади на територији општине Нови Бечеј неинформисани о значају и могућностима активног укључивања, а самим тим и немотивисани за покретање иницијатива. Из тог разлога, овим ЛАП-ом је предвиђено успостављање локалног волонтерског сервиса, инфо центра за младе и центра за каријерно саветовање и вођење као основа стратегијског и одговорног подстицања младих на активизам и преузимање одговорности, те унапређења њиховог положаја у заједници, као и унапређења квалитета живота младих у општини Нови Бечеј.

САДРЖАЈ

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ

1.	Одлука о усвајању Стратегије развоја социјалне заштите општине Нови Бечеј 2014 – 2020. године	22 а	740
2.	Одлука о усвајању Акционог плана за младе општине Нови Бечеј 2014 – 2020. године	22 а	749

Службени лист општине Нови Бечеј издаје и штампа: Општинска управа Нови Бечеј